

Idéer til aktiviteter i lokalforeningerne

Håndståbi¹⁾

Af Kathrine Stensgaard og Peter Jon Larsen

Lokalafdelingerne har ofte brug for inspiration til aktiviteterne. Derfor har vi samlet en række idéer, der måske kan bruges i forbindelse med planlægningen af næste sæsons lokale programmer. Det har ikke været ambitionen at lave en fyldsgørende liste, men vi vil gerne starte. Vi håber så, at lokalafdelingerne - som selvfølgelig har et hav af andre idéer - vil arbejde med, og sende inspiration til Nyhedsbrev for tillidsfolk i Foreningen NORDEN. Så vil vi bringe dem i de næste numre. På den måde kan vi hjælpe hinanden.

Opfordring til tyveri

Vi vil godt opfordre til tyveri, når I skal planlægge sæsonprogrammet. I det her tilfælde kan I ikke blive straffet for at stjæle. Stjæl idéer. Tag Nord Nu 3/2003, hvor mange af lokalafdelingerne reklamerer med deres program for den kommende sæson, og stjæl alle de gode idéer. Det er et idé-katalog i sig selv. Det gør ikke noget, at man i Esbjerg tager en ide fra Hillerøds program og omvendt - tværtimod. Kig også på Norden i Fokus programmet (www.nordenifokus.dk), der er mange nyskabende aktiviteter. Kig i det hele taget hinanden over skuldrene. Tag også udgangspunkt i jeres egne oplevelser: Var en af jer i Stockholm sidste år og besøgte Waldemarsudde og Södra Djurgården og så de historiske steder og de fantastiske malerier af Prins Eugen og blev optaget af det, så få fat i en ekspert og hold en aften om dette emne - ja, hvis man blev meget optaget af udden, så kunne man gå i samarbejde med et lokalt oplysningsforbund om en studiekreds. Eller vandrede man ad Kungsleden fra Abisko over Kebnekaise til Stora Sjöfallet, så få en til at komme og fortælle endnu mere om området end man selv

så. Eller var du i Finland og blev optaget af Alvar Altos arkitektur og formgivning, så er der måske en arkitekt i nærheden, som har Alvar Alto som hobby og ved alt om ham og hans værker. Lav altid lokalprogrammerne med hjertet - det smitter. Lad være med at gøre programarbejdet til en sur pligt, for det smitter desværre også.

Unge og større synlighed

"Vi skal have flere unge med i foreningen" og "vi skal have større synlighed om vores aktiviteter" er nok de to mest markante udsagn i foreningen. Begge udsagn drejer sig om overlevelse, så det er forståeligt, at der bliver snakket meget om det. Hvis ikke vi får de unge med, uddør vi, og hvis ikke vi er synlige, er der ingen der ved, vi eksisterer, så får døden bare en anden årsag.

- de unge

"Hvis vi laver møder på tidspunkter, hvor kun pensionister kan komme, kan det ikke overraske, at vi udelukkende får pensionister som medlemmer", er **Søren Sørensen** citeret for at sige på seneste forretningsudvalgsmøde. Vi kan tilføje, at hvis vi kun holder møder på steder, hvor de unge ikke har deres naturlige gang, *eller* hvis vi kun holder møder om emner, der ikke interesserer de unge, så kommer de heller ikke. Budskabet må være klart: Hvis vi vil appellere til de unge, må vi vælge tidspunkter, steder og indhold, som passer de unge. Men det er selvfølgelig nemmere sagt end gjort. Tidspunktet må være efter endt arbejdstid/skoletid, stedet må være en uddannelses- eller fritidsinstitution, og emnet må være identitet, som er in blandt mange unge, grænsehindringer, uddannelses- og arbejds muligheder i Norden, Nordens

placering i fremtidens Europa eller mere eksotiske emner som Sirius-patruljen, en ung, der har taget en slæderejse over Grønlands indlandsis eller en kajak-tur langs Østgrønlands kyst eller kørt på sne-scooter på Vatnajökull eller lignende. De unge er (desværre) ikke vilde med Kalmar-unionen eller lysbilledforedraget om norske stavkirker. Men det er ikke så svært at fange de unges interesse, som det ofte gøres til – find inspirationen i jeres nærhed, måske er der en skolelærer eller ungdomsklubpædagog i bestyrelsen, så spørg hende om, hvad der interesserer de unge, eller spørg jeres børn eller børnebørn, hvad der interesserer dem. Men lad for Odins skyld være med at gøre et halvhjertet forsøg, det vil afsløres. Jeres ungdomsaktiviteter skal laves med hele hjertet, så det er vigtigt, I selv tror på den ide, I har fået fra de unge. Og glem ikke Nordjobb – den aktivitet har genskabt Foreningen NORDENs ungdomsarbejde. De unge er vilde med at komme på Nordjobb i et andet nordisk land. Fortæl de unge om muligheden, og stil selv op. Få nogle lokale arbejdspladser til at tage imod unge fra de andre nordiske lande og giv dem en oplevelse i det område, I kender bedst i hele Norden, nemlig jeres eget. Og der er gode historier og gode billeder i Nordjobb, så Nordjobb kan let "sælges" til de lokale medier, og Nordjobb foregår midt om sommeren, som også er midt i mediernes agurketid. Det bringer os så videre til det næste emne:

- **Synligheden**

"Hvis Mohammed ikke vil komme til Bjerget, må Bjerget komme til Mohammed". Nej, vi kan ikke regne med, at verdenspressen er samlet til vore arrangementer, derfor må vi komme til verdenspressen. **Før** et møde eller en anden form for aktivitet, må vi gå til pressen og fortælle om arrangementet. Send gerne programmet, men journalisterne modtager et hav af informationer, og de er dovne og gider ikke læse dem, så I må vække deres interesse med en personlig henvendelse eller i det mindste et telefonopkald. Og

hvis I lyder begejstrede, så skal hun nok også blive det. Journalister elsker begejstrede folk, der arbejder frivilligt for en sag, det er det næstbedste de ved, det bedste er en skandale, der kan bringe den lokale politiker i fedtefadet. Men den entusiastiske foreningsfrivillige er ikke en race, de møder hver dag i dagens Danmark, desværre, så hende falder de for. Og husk, der er andre end den lokale redaktion for den store regionale avis i dagens lokale mediebillede. Der er lokal-TV, andre foreningers blade, der er opslags-tavler på biblioteket og på uddannelsesinstitutionerne og de større arbejdspladser. Der er internettet, hvor kommunen har en kultunaut-hjemmeside, hvor områdets kulturarrangementer annonceres. **Efter** arrangementet må vi igen til pressen for at fortælle om den store succes, som arrangementet var. Skriv gerne selv lidt om begivenheden og giv det til journalisten, tag gerne et par gode billeder med osv. Jo mere af tekst og billeder I har med i elektronisk form, des nemmere for journalisten, og husk, de er dovne, så hvis I kan lave arbejdet for dem, er I næsten sikker på gevinst.

Undskyldningen for sig selv

Vi er alt for pæne i Foreningen NORDEN. Vi behøver ikke at ligne en undskyldning for os selv. Tværtimod har vi meget at være stolte over. Vi er med i en af de store, hæderkronede, folkelige bevægelser med et ædelt formål. Husk selv på og fortæl andre, at Foreningen NORDEN har 15.000 medlemmer i Danmark og ligeså store, hæderkronede, folkelige samarbejdspartnere i de andre nordiske lande. Vi er aktive i hele Norden. Foreningen NORDEN er ti gange større end Europa-bevægelsen, for det nordiske samarbejde er et folkeligt projekt. Vi arbejder for folkestyre, social velfærd, for et ordentligt menneskesyn med omsorg og tolerance som nøgleord, og vi arbejder for en bedre verden med FN-soldater i verdens brændpunkter.

Vi kan ikke lade være med at citere den islandske forfatter **Gunnar Gunnarsson**, som midt i et foredrag om nordisk samarbejde i Studentersamfundet i København stoppede op og så fortsatte med følgende svada: "Jeg véd ikke, om her skulle være et Medlem af den interskandinaviske Forening Norden til Stede, men jeg véd, at hvis det er Tilfældet, er det et pænt og velmenende Medlem, thi det er de alle i den Forening. Jeg tager min Hat af for den – men heller ikke mere. Det maa ubetinget anerkendes, at den ved sine nordiske Møder sørger upaaklageligt for, at alle fem Nationalsange bliver afsunget, at der er nok i Glassene til fem forskellige skaaler, at alle fem Faner smykker Bordene, og lignende smaa uskyldige Spøgefuldheder. Men kastet alle fem Faner på Baalet til Fordel for en sjet-te, Idéens – det har Foreningen NORDEN mig bekendt endnu ikke gjort. Foreningen NORDEN er ingen Fanebrænderforening. Det skal ikke opfattes som nogen Dadel. Det skal heller ikke opfattes som nogen Ros." Nå, inden vi begynder at græde, skal vi tilføje, at Gunnar Gunnarsson sagde dette den 14. februar 1925 mens han studerede i København, og det er længe siden og har selvfølgelig intet på sig i dag!?

Pengene

Aktiviteter kommer ikke af sig selv og desværre heller ikke uden omkostninger. Vi skal ikke her gå ind på de forskellige bilaterale og nordiske fonde, de lokale sponsormuligheder, samarbejdet med lokale banker og virksomheder, samarbejdet med oplysningsforbundene, muligheden for indtjening ved at deltage i landsforeningens lodseddelsalg, aktivitetsfonden osv. Men vi vil godt slå et slag for de kommunale kulturpenge. Især vil vi godt slå et slag imod den holdning, som er udbredt i foreningen, nemlig, at vi skal kunne klare os selv og ikke modtage offentlige tilskud. Hvorfor ikke? De penge, som kommunerne afsætter til kulturelle formål, og som ofte styres af et kulturelt samråd i kommunen, er også vores penge. For det første har vi selv været med til at indbetale dem (via skatten), for det andet gives de som støtte til at det folkelige, kulturelle liv har en rimelig plads i den kommunale virksomhed. Det er da ikke de værste formål, en kommune kan give penge til. Tag en snak med kommunens kulturchef, bliv eventuelt medlem af kulturelt samråd i kommunen, og få del i midlerne. Tag gerne en snak også med politikerne i kommunen, især de, der er medlem af kulturudvalget. Brug eventuelt venskabsbykontakten til at være isbryder for penge til andre aktiviteter i Foreningen NORDEN. Har vi råd til at lade være?

En række konkrete bud

Som **Hans Chr. Wiwe** er citeret for at have sagt på seneste forretningsudvalgsmøde, så er det vigtigt, "at vi i Foreningen NORDEN beskæftiger os med det **idé-politiske grundlag**, også selvom der kommer langt flere til arrangementer om Nordkap og Ålandsøerne", og vores landsformand **Frode Sørensen** fulgte op og "var enig i, at det idé-mæssige var vigtigt uanset hvor mange, der mødte op". Vi må aldrig glemme vores ideelle udgangspunkt: Norden – samarbejde uden grænser. Nok er vi ingen fanebrænderforening, men vi har en nordisk mening. Derfor er det også vigtigt, at vi tager den nordiske debat op i vores arrangementer, og at vi konfronterer vore politikere med nordiske spørgsmål både ved folketingsvalg og kommunalvalg og de **vælgermøder**, der knytter sig hertil. En anden mulighed er at tage det nordiske emne op på de lokale uddannelsesinstitutioner, tilbyd dem gerne et nordisk foredrag til f.eks. en **fællestime på gymnasiet** eller tilbyd assistance til en tværfaglig nordisk **emneuge i folkeskolen**. Tag kontakt til den lokale Rotary-klub, handelsstandsforening, faglige forening eller lignende og bed om at blive sat på programmet med et nordisk emne eller foreslå dem en nordisk foredragsholder.

Bus-rejser i Norden arrangeret og gennemført med en rejseleder fra lokalforeningen planlagt for en lokalforening eller i samarbejde med flere lokalforeninger. Ved kortere rejser, hvor man passerer København, gøres der ophold på Frederiks og Carls Bastioner, hvor der laves en rundvisning og eventuelt spises frokost. Det er vigtigt, at **sangbogen** er med på rejserne, og der skal synges meget og fortælles om de steder, man passerer undervejs. Har man mulighed for at møde medlemmer fra andre foreninger på rejsen, planlægges dette, gerne med et lokalt indslag om det sted man besøger.

Én-dags busture med besøg på historiske steder, museer, slotte og godser

m.m. Husk, det skal have nordisk relevans.

Ved **kulturelle arrangementer** er det vigtigt med kaffe og kage samt at pynte lokalet op med flag, lys og blomster. Ligeså vigtigt er det, at der reklameres for Foreningen NORDEN, og der er NORDEN-materialer på bordene. Ethvert arrangement bør betragtes som rekrutteringsplatform for nye medlemmer til foreningen.

Ideer til arrangementer, hvor man henvender sig til **folk i lokalområdet** og får dem til at komme med et nordisk oplæg, kan ofte honoreres med et par flasker rødvin. Lokale personligheder, som kan noget: **En kunsthåndværker**, som vil vise og fortælle om sin kunst, **en historiker**, som brænder for et bestemt emne, **en forfatter**, der fortæller om sine bøger, **en præst**, som genfortæller og fortolker en nordisk bog eller en nordisk film, **en rejsende person**, der fortæller og måske viser billeder fra en nordisk rejse, **en journalist**, som brænder for Norden, **en musiker**, som vil give os en musikalsk oplevelse alene eller sammen med andre musikere, eller hvad med **en lokal professionel fodbold- eller håndbold-spiller**, der er hentet hertil fra Norge eller et andet nordisk land, for at give klubben mulighed for fortsat at være i første division.

Samarbejde med den **lokale biograf** med en aftale om at vise en nordisk film. Nordiske film er i høj kurs, og ofte er der nordiske film til rådighed, som appellerer til unge mennesker. Det gør ikke noget, at der er mere action end kulturhistorie i filmene, bare de får et skandinavisk sprog med i bagagen.

Studiekreds omkring et nordisk forfatterskab. Arbejdet med nordisk litteratur i læsekredse som en del af lokalafdelingernes aktivitet er vigtigt. Foruden de rent litterære, kulturelle og sproglige oplevelser kan der knyttes en efterfølgende rejsevirkning til læsekredsarbejdet.

Vi samles for at **syng nordiske sange og viser** (Foreningen NORDENS sangbogsudvalg har netop lavet en oversigt med forslag til nordiske sange, oversigten findes nu på Foreningen NORDENS hjemmeside) gerne sammen med en person, der kan sætte os i gang. Underholdningen kan foregå i samarbejde med **den lokale musikskole**, og dennes leder har sikkert nogle gode historier om sangene og viserne, som kan garnere arrangementet.

Udenbys foredragsholder. En af de nordiske ambassadører fortæller om sit land, en nordisk kunstner, som bor i landet, fortæller om sin kunst og inspirationen, en forfatter fortæller om sit forfatterskab. Nordisk orientering med en fra landskontoret eller en dansk eller nordisk politiker.

Gå på biblioteket med **Nord Nu**, hver gang det udkommer, og sørg for, at det ligger fremme i læsesalen. Tag gerne et par eksemplarer med. Tal lige med bibliotekaren om **Skumringstid**, så kan I måske få en aftale i stand om fællesarrangement i forbindelse med den aktivitet i begyndelsen af november.

Nordisk Gæstebud på Nordens dag er også kommet for at blive. Brug denne aktivitet lige så flittigt, som Skumringstid nu bliver brugt. Gå til den lokale restaurant, kokkeskole/slagteriskole/tjenerskole. Er der noget, vi er gode til i Danmark, så

er det at hygge os om et godt måltid. Det gør ikke spor, at det består af, på disse kanter, hidtil usete nordiske småretter, og det gør heller ikke noget, at en kulturhistoriker fortæller lidt om baggrunden for måltidet eller en gourmet, der har slået sine folder i Bergen fortæller om byens – altså Bergens – berømte fiskesuppe. Bare vi får lov at spise i fred.

Dette er forhåbentlig starten på en idéudveksling i dette Nyhedsbrev. Nu er det op til jer, at komme med flere bud på aktiviteter, som kan indgå i overvejelserne i de lokale afdelinger. Flere bud modtages med kyshånd. Idéerne må gerne være til lokal pressekontakt og markedsføring, penge til arrangementer og

indhold. Har I selv arrangeret noget, som var en kanon succes, hvorfor vil I så holde det for jer selv. Fortæl andre om det og vær med til at sætte mere fut i fejemoget. Nogen kan selv, andre vil gerne have hjælp. Lad os hjælpe hinanden.

¹⁾Ang. håndståbi synes vi, det er sjovt at bruge det begreb, især da vi jo beskæftiger os meget med domænetab (dette franske låneord vi bruger til at beskrive, at vi bruger alt for mange låneord!!!), og håndståbi er så dansk som noget og dækker det samme som låneordet: Manual. Og så tror vi, at domænetabet er størst, når man er inde på de videregående uddannelsers område, ja, så er det interessant, at mens vi almindelige mennesker taler om manual, så taler en ingeniør faktisk om en, ja, håndståbi.

